

PLNĚNÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY – INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ, HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Mgr. Zdeněk Bílek

Základní tematický blok

STUDIJNÍ TEXTY K DISTANČNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

ÚSPĚŠNÝ LEADER

ZKUŠENÝ MANAŽER

SDÍLENÍ A PRAXE

EFEKTIVNÍ KOMUNIKACE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Tato publikace je výstupem projektu Kompetence leadera úspěšné školy,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Jméno řešitele: Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

Název díla: Plnění povinné školní docházky – individuální vzdělávání, průběh vzdělávání,
hodnocení žáků

Autor: Mgr. Zdeněk Bílek a řešitelský kolektiv projektu Centra celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

URL autora: www.ccv.upol.cz

URL odkaz na původní dílo: www.klus.upol.cz

CC BY-SA 4.0

Plnění povinné školní docházky – individuální vzdělávání, průběh vzdělávání,
hodnocení žáků by Autor: Mgr. Zdeněk Bílek a řešitelský kolektiv projektu Centra celoživotního
vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci is licensed under CC BY-SA 4.0.

To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

PLNĚNÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY – INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ, HODNOCENÍ ŽÁKŮ

OBSAH

Cíle distančního textu	2
1 Plnění povinnosti školní docházky dle § 36 školského zákona	3
1.1 Zahájení povinné školní docházky	3
1.2 Zápis k povinné školní docházce	3
1.3 Plnění školní docházky	3
1.4 Odklad povinné školní docházky – § 37 školského zákona	4
1.4.1 Podmínky pro odklad povinné školní docházky	4
1.4.2 Informace školy o možnosti odkladu povinné školní docházky	4
1.4.3 Dodatečný odklad	4
1.4.4 Možnosti po rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky	4
1.5 Plnění povinné školní docházky dle § 38 školského zákona	4
1.5.1 Povinnosti zákonného zástupce při vzdělávání dítěte v zahraničí	5
1.5.2 Přezkoušení žáka v kmenové škole v ČR	5
1.5.3 Smlouva umožňující vzdělávání občanů ČR v zahraničí	5
1.5.4 Plnění povinné školní docházky dle § 38 školského zákona – případy, kdy se na občana nevztahuje plnění školní docházky	6
1.6 Plnění povinné školní docházky ve střední škole	6
1.7 Jiný způsob plnění povinné školní docházky dle § 40 školského zákona	6
1.8 Individuální vzdělávání žáka dle § 41 školského zákona	6
1.9 Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením podle § 42 školského zákona	7
1.10 Splnění povinné školní docházky	7
2 Základní vzdělávání podle § 44 školského zákona	7
2.1 Cíle základního vzdělávání:	7
2.2 Stupně vzdělání – § 45 školského zákona	7
2.3 Organizace základního vzdělávání – § 46 školského zákona	8
2.4 Vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem podle § 48 školského zákona	8

2.5 Přípravný stupeň základní školy speciální podle § 48a školského zákona	8
2.5.1 Podmínky zařazení dítěte do přípravného stupně ZŠ speciální	8
2.6 Průběh základního vzdělávání - § 49 školského zákona	8
2.6.1 Přestup žáka ze ZŠ do jiné ZŠ:	8
2.6.2 Převedení žáka do vzdělávacího programu pro žáky dle § 16, odst. 9 školského zákona nebo vzdělávacího programu základní školy speciální	9
2.7 Důvody nepřítomnosti žáka ve výuce podle § 50 ŠZ	9
2.8 Uvolňování žáka ředitelem školy zcela nebo zčásti z některého předmětu	9
3 Hodnocení vzdělávání žáků	10
3.1 Hodnocení výsledků	10
3.2 Možnosti opakování ročníku z důvodu neprospěchu	10
3.3 Opakování ročníku ze zdravotních důvodů	10
3.4 Opravné zkoušky (komisionální)	10
4 Ukončení základního vzdělávání	11
4.1 Doklad o ukončení základního vzdělávání	11
4.2 Žák přestává být žákem školy:	11
4.3 Povolení pokračování v základním vzdělávání podle § 55 školského zákona	11
Shrnutí	12
Použitá literatura	12

CÍLE DISTANČNÍHO TEXTU

- Plnění povinnosti školní docházky, základní vzdělávání
- Cílem tohoto distančního textu je poskytnout studentům ucelený přehled o plnění povinné školní docházky - individuálním vzdělávání, průběhu vzdělávání a hodnocení žáků
- V distančním textu jsou uvedeny příklady z praxe

1 PLNĚNÍ POVINNOSTI ŠKOLNÍ DOCHÁZKY DLE § 36 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku (dále jen „povinná školní docházka“).

Povinná školní docházka se vztahuje na:

- státní občany ČR,
- občany jiného členského státu EU s pobytem déle než 90 dnů,
- jiné cizince s oprávněním pobývat na území ČR trvale nebo přechodně po dobu déle než 90 dnů,
- účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

1.1 Zahájení povinné školní docházky

Zahájení školní docházky začíná:

- počátkem školního roku následujícího po dni, kdy dítě dosáhne 6. roku věku – pokud nebyl povolen odklad,
- po dosažení 6. roku věku v době od září do června příslušného školního roku na žádost zákonného zástupce, je-li dítě přiměřeně tělesně i duševně vyspělé.

Děti narozené v období od září do prosince příslušného roku musí mít doporučující vyjádření školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ).

Děti narozené v období od ledna do června musí mít doporučení ŠPZ a vyjádření odborného lékaře.

1.2 Zápis k povinné školní docházce

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

1.3 Plnění školní docházky

Plnění školní docházky se uskutečňuje:

- v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má žák místo trvalého pobytu (dále jen „spádová škola“),
- v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí mimo sídlo školského obvodu, v němž má žák místo trvalého pobytu – dle volby zákonného zástupce žáka (pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy skutečnost řediteli školy spádové, a to nejpozději do konce března kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku),

- při umístění žáka ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené při tomto školském zařízení nebo v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má sídlo příslušné školské zařízení, popřípadě v jiné škole zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí.

Ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáky umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.

Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod základní školy, poskytuje této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu k povinné školní docházce seznam dětí, pro které je tato škola spádová a jichž se týká povinnost zákonných zástupců přihlásit dítě k povinné školní docházce.

Seznam obsahuje vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.

1.4 Odklad povinné školní docházky – § 37 školského zákona

Odklad povinné školní docházky může nastat v následujících případech:

- ředitel školy může odložit začátek povinné školní docházky o jeden školní rok,
- začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

1.4.1 Podmínky pro odklad povinné školní docházky

- Dítě není tělesně nebo duševně vyspělé.
- Žádost zákonných zástupců v době zápisu dítěte k povinné školní docházce musí obsahovat:
  - » doporučující posouzení příslušného ŠPZ,
  - » doporučení odborného lékaře nebo klinického psychologa.

1.4.2 Informace školy o možnosti odkladu povinné školní docházky

Informace školy o možnosti odkladu povinné školní docházky podává při zápisu do 1. ročníku škola zákonnému zástupci dítěte.

1.4.3 Dodatečný odklad

Dodatečný odklad může ředitel školy udělit v průběhu 1. pololetí 1. roku školní docházky za podmínek, jestliže:

- je nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost žáka,
- nutný je souhlas zákonného zástupce žáka.

Pro zájemce:

Rodiče se často domnívají, že dítě může dostat dva odklady školní docházky. Ve skutečnosti je to tak, že dítě může dostat pouze jeden odklad a poté musí nastoupit povinnou školní docházku. V případě, že po nástupu do 1. třídy žák selhává, může ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce udělit dodatečný odklad povinné školní docházky a dítě se může vrátit do předškolního zařízení – MŠ, přípravná třída.)

1.4.4 Možnosti po rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky

Ředitel školy informuje zákonného zástupce, že předškolní vzdělávání je povinné a lze je plnit:

- v přípravné třídě ZŠ,
- v posledním ročníku MŠ.

1.5 Plnění povinné školní docházky dle § 38 školského zákona

Plnění školní docházky lze uskutečnit:

- ve škole mimo území ČR (dále jen „v zahraničí“),
- ve škole při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu ČR,
- v zahraniční škole na území ČR, kde probíhá výuka dle zahraničního vzdělávacího programu,
- v evropské škole působící na základě Úmluvy o statutu Evropských škol (dále jen „evropská škola“),
- formou individuální výuky – pokud se žák nemůže vzdělávat jednou z možností a), b) nebo d).

Při vzdělávání dle varianty a), b), d), e) **může** být zároveň na základě rozhodnutí zákonného zástupce žákem spádové školy nebo jiné školy, zapsané v ČR do rejstříku škol a školských zařízení (dále „kmenová škola“).

Při vzdělávání dle varianty c) **musí** být zároveň žákem spádové školy nebo jiné školy, zapsané v ČR do rejstříku škol a školských zařízení (kmenové škole).

1.5.1 Povinnosti zákonného zástupce při vzdělávání dítěte v zahraničí

Zákonný zástupce má povinnosti oznámit v příslušné spádové škole, ve které je žák zapsán v ČR, předpokládanou dobu plnění povinné školní docházky žáka ve škole v zahraničí, a to nejpozději do 2 týdnů po příjezdu žáka do země pobytu.

Zákonný zástupce má povinnost oznámit adresu místa pobytu žáka v zahraničí, popř. i adresu školy, v níž žák plní povinnou školní docházku

Příklad

V praxi se stávají případy, že dítě pobývá se zákonnými zástupci několik let v zahraničí, kde si plní povinnou školní docházku. Po návratu do ČR nastává situace, kdy žák má prokazatelně tak velké nedostatky v úrovni vědomostí, které neodpovídají úrovni vědomostí z ročníku, do kterého má být v ČR zařazen, např. žák odchází ve 3. třídě do zahraničí, vrátí se po 5 letech, měl by být v 8. ročníku, jeho vědomosti však odpovídají vědomostem z 3. ročníku. Často se v takovém případě stává, že rodiče nejsou schopni doložit, jakou školu žák v zahraničí navštěvoval, a nastává problém, do jakého ročníku žáka zařadit a jak ho vzdělávat. Žák má být podle věku v 8. třídě, vědomostmi ovšem navazuje na 3. třídu. Škola to řeší tak, že žáka zařadí do nižšího ročníku (maximálně vzhledem k věku o 2 ročníky níže) a je mu vytvořen individuální vzdělávací plán.

1.5.2 Přezkoušení žáka v kmenové škole v ČR

Přezkoušení žáka lze provést na základě žádosti zákonného zástupce žáka v kmenové škole.

Přezkoušení probíhá z vybraných předmětů.

Výsledky těchto zkoušek lze nahradit výsledky vzdělávání poskytovatele vzdělávání v zahraničí na základě smlouvy uzavřené s ministerstvem. Tyto výsledky jsou rovnocenné s vysvědčením vydaným kmenovou školou v ČR. Výjimku tvoří vysvědčení za 2. pololetí 9. ročníku. Žák plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území ČR koná přezkoušení z vybraných předmětů na kmenové škole. Nekoná-li žák tyto zkoušky, doloží plnění školní docházky škole, nebo nemá-li kmenovou školu, doloží toto plnění ministerstvu způsobem stanoveným v prováděcím právním předpisu.

1.5.3 Smlouva umožňující vzdělávání občanů ČR v zahraničí

Smlouvu lze uzavřít doložením poskytovatele vzdělávání o personálních a materiálních předpokladech.

Obsah smlouvy tvoří:

- závazek poskytovatele vzdělávání v zahraničí poskytovat vzdělávání občanům ČR, kteří plní povinnou školní

docházku mimo území ČR, v souladu s kapacitními, personálními a materiálními podmínkami poskytovatele vzdělávání v zahraničí;

- b) závazek poskytovatele vzdělávání v zahraničí poskytovat takové vzdělávání podle písmene a), jehož obsah, cíle a metody odpovídají rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání, a to v rozsahu upraveném ve smlouvě;
- c) náležitosti dokladu o výsledcích vzdělávání občanů ČR u poskytovatele vzdělávání v zahraničí;
- d) způsob řešení zjištěných nedostatků při poskytování vzdělávání občanům ČR u poskytovatele vzdělávání v zahraničí;
- e) náležitosti vyúčtování příspěvku na úhradu nákladů spojených s poskytováním vzdělání;
- f) důvody výpovědi nebo zrušení smlouvy.

1.5.4 Plnění povinné školní docházky dle § 38 školského zákona – případy, kdy se na občana nevztahuje plnění školní docházky

Nevztahuje se na občany jiného členského státu EU, kteří pobývají na území ČR přechodně po dobu delší než 90 dnů, a jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území ČR přechodně po dobu delší než 90 dnů, pokud plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území ČR nebo v „evropské škole“.

Povolení plnění povinné školní docházky v zahraniční škole je přehledně uvedeno v § 38 a, odst. 1–6 školského zákona.

Podmínky zrušení povolení povinné školní docházky v zahraniční škole jsou uvedeny v § 38b, odst. 1–2 školského zákona.

1.6 Plnění povinné školní docházky ve střední škole

Žák, který si plní povinnou školní docházku na SŠ, může být převeden na ZŠ na žádost zákonného zástupce nebo po dohodě s ředitelem SŠ do odpovídajícího ročníku spádové ZŠ nebo jiné ZŠ dle výběru zákonného zástupce se souhlasem ředitele této ZŠ.

1.7 Jiný způsob plnění povinné školní docházky dle § 40 školského zákona

Níže uvádíme jiné způsoby, jak může žák plnit povinnou školní docházku:

- a) individuální vzdělávání žáka - bez pravidelné účasti žáka ve škole (tuto možnost využívají např. vrcholoví sportovci, umělci apod.),
- b) vzdělávání žáka s hlubokým mentálním postižením (*žák s hlubokým mentálním postižením, IQ 19 a níže, není schopen navštěvovat školu, vzdělávání takového žáka zajišťuje krajský úřad na základě vyjádření speciálně pedagogického centra, ve kterém je žák veden, a odborného lékaře. KÚ pověří ZŠ speciální nebo SPC zajištěním metodické a pedagogické podpory při vzdělávání; obsahem výuky jsou sebeobslužné činnosti*).

1.8 Individuální vzdělávání žáka dle § 41 školského zákona

O individuálním vzdělávání žáka rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce dle § 41 odst. 2a–h školského zákona.

Podmínky povolení ředitelem školy jsou uvedeny v § 41, odst. 3a–d, ŠZ.

Za plnění podmínek odpovídá zákonný zástupce žáka.

Žák vykonává za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva. Nelze-li žáka hodnotit za příslušné pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín nejpozději do 2 měsíců po skončení pololetí

Při pochybnostech zákonného zástupce o správnosti hodnocení žáka může do 8 dnů od konání zkoušek zákonný zástupce písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka.

Byl-li zkoušejícím ředitel školy, požádá zákonný zástupce o přezkoušení krajský úřad.

Při vyhovění žádosti ředitelem nebo krajským úřadem je nařízeno komisionální přezkoušení.

Podmínky ukončení individuálního vzdělávání jsou uvedeny v § 41, odst. 8a–e školského zákona.

Po ukončení individuálního vzdělávání je žák zařazen do příslušného ročníku, proti rozhodnutí o ukončení individuálního vzdělávání není odvolání.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí zákonný zástupce s výjimkou učebnic, základních školních potřeb, speciálních učebnic, speciálních kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek a výdajů na činnost školy.

1.9 Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením podle § 42 školského zákona

Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením stanoví krajský úřad se souhlasem zákonného zástupce – způsob vzdělávání odpovídá duševním a fyzickým možnostem dítěte na základě doporučujícího posouzení odborného lékaře a školského poradenského zařízení.

Krajský úřad zajistí pedagogickou a metodickou pomoc. Může dojít k úpravě při změně duševních nebo fyzických možností žáka.

1.10 Splnění povinné školní docházky

Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.

2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PODLE § 44 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

2.1 Cíle základního vzdělávání:

- osvojení potřebné strategie učení,
- motivace k celoživotnímu učení,
- tvořivé myšlení,
- řešení přiměřených problémů,
- účinná komunikace a spolupráce,
- ochrana svého fyzického a duševního zdraví,
- ochrana vytvořených hodnot,
- vztah k životnímu prostředí,
- ohleduplnost a tolerance k jiným lidem, odlišným duchovním a kulturním hodnotám,
- poznávání svých schopností a reálných možností a jejich uplatňování společně s osvojenými dovednostmi a vědomostmi při rozhodování o svém profesním uplatnění.

2.2 Stupně vzdělání – § 45 školského zákona

Stupeň základního vzdělání získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání:

- v základní škole,
- na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia,
- na odpovídající části osmileté konzervatoře,
- úspěšným ukončením kurzu pro získání základního vzdělání uskutečňovaného v základní nebo střední škole (§ 55 odst. 3).

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v **základní škole speciální** získá žák **základy vzdělání**.

2.3 Organizace základního vzdělávání – § 46 školského zákona

Základní škola – 9 ročníků:

- 1. stupeň: 1.–5. ročník,
- 2. stupeň: 6.–9. ročník.

ZŠ dle § 16, odst. 9 – pro žáky s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem:

- 1. stupeň: 1.–5. ročník,
- 2. stupeň: 6.–9. ročník.

2.4 Vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem podle § 48 školského zákona

Základní škola speciální – může s předchozím souhlasem ministerstva trvat 10 ročníků:

- 1. stupeň: 1.–6. ročník,
- 2. stupeň: 7.–10. ročník.

(Pozn.: Pro zařazení žáka je nutná žádost zákonného zástupce + doporučení školského poradenského zařízení.)

2.5 Přípravný stupeň základní školy speciální podle § 48a školského zákona

Přípravným stupněm základní školy speciální se rozumí příprava na vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem v ZŠ speciální.

Je zapotřebí souhlas ke zřízení:

- ve školách registrovaných církví nebo náboženskou společností („církevní školy“) – souhlas MŠMT,
- v ostatních školách – krajský úřad, pokud zřizovatelem není krajský úřad nebo MŠMT.

2.5.1 Podmínky zařazení dítěte do přípravného stupně ZŠ speciální

Podmínky pro zařazení dítěte:

- souhlas zákonného zástupce, písemné doporučení školského poradenského zařízení,
- od školního roku, v němž dosáhne dítě 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky,

- počet žáků: 4 – 6,
- doba trvání vzdělávání: nejvýše 3 školní roky.

2.6 Průběh základního vzdělávání - § 49 školského zákona

2.6.1 Přestup žáka ze ZŠ do jiné ZŠ:

Přestup žáka ze základní školy na jinou základní školu se uskutečňuje na základě žádosti zákonného zástupce.

Rozhodnutí o přestupu vydává ředitel „nové“ školy, na níž žák přechází. Následně ředitel této školy informuje ředitele školy bývalé, z níž žák přestupuje, a to bez zbytečného odkladu.

Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do 5 pracovních dnů kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

Příklad:

Žák navštěvuje běžnou ZŠ, nezvládá učivo, má problémy s prospěchem i chováním, časté konflikty se spolužáky, s učiteli, škola má problémy se zákonnými zástupci žáka. Po dohodě se zákonnými zástupci je žák poslán do školského poradenského zařízení na vyšetření. Žákovi je diagnostikováno závažné ADHD. Jsou mu nastavena podpůrná opatření 3. stupně. Žák nadále selhává. Po dohodě mezi školou a zákonným zástupcem je navržen přestup do školy zřízené dle § 16, odst. 9 školského zákona.

2.6.2 Převedení žáka do vzdělávacího programu pro žáky dle § 16, odst. 9 školského zákona nebo vzdělávacího programu základní školy speciální

Žák je převeden do vzdělávacího programu pro žáky dle § 16, odst. 9 školského zákona nebo vzdělávacího programu základní školy speciální na základě písemného souhlasu zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení.

Ředitel školy informuje zákonného zástupce o rozdílech v daných vzdělávacích programech.

Příklad:

Žák v běžné ZŠ nezvládá učivo, po dohodě školy se zákonnými zástupcem je odeslán na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny (PPP), kde je mu diagnostikována lehká mozková porucha (LMP). Následně je spis žáka převeden do speciálně pedagogického centra (SPC). Žákovi jsou nastavena podpůrná opatření 3. stupně, doporučeno vzdělávání dle ŠVP ZV – nižších výstupů vzdělávání. Pokud žák zůstává na své škole, může mu SPC doporučit asistenta a další podpůrná opatření. Pokud ani nastavená podpůrná opatření nepomohou a žák dále selhává, může být přeřazen do školy samostatně zřízené dle § 16, odst. 9 školského zákona.

2.7 Důvody nepřítomnosti žáka ve výuce podle § 50 ŠZ

Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve škole nejpozději do 3 pracovních dnů od počátku nepřítomnosti žáka ve výuce. Podrobnější podmínky pro uvolňování a omlouvání neúčasti žáka ve škole stanovuje školní řád.

2.8 Uvolňování žáka ředitelem školy zcela nebo zčásti z některého předmětu

Děje se tak na základě žádosti zákonného zástupce. Z předmětu Tělesná výchova lze uvolnit žáka na základě posudku vydaného registrujícím lékařem, a to na pololetí školního roku nebo školní rok.

Pokud se žák ze zdravotních důvodů neúčastní vyučování po dobu delší než 2 měsíce, ředitel:

- stanoví způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka,
- vydává povolení vzdělávání dle individuálního vzdělávacího programu (IVP) dle § 18 školského zákona.

3 HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení vzdělávání žáků probíhá za každé pololetí prostřednictvím vysvědčení.

Za 1. pololetí může být vydán výpis z vysvědčení.

3.1 Hodnocení výsledků

Hodnocení žáků může být realizováno:

- klasifikačním stupněm,
- slovně,
- kombinací obou způsobů.

O hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

U žáků ze ZŠ speciální je hodnocení pouze slovní.

3.2 Možnosti opakování ročníku z důvodu neprospěchu

Žák může opakovat ročník:

- na 1. stupni – pouze jednou,
- na 2. stupni – pouze jednou.

3.3 Opakování ročníku ze zdravotních důvodů

Opakování ročníku ze zdravotních důvodů je uskutečněno bez ohledu na to, zda žák již opakoval na daném stupni.

3.4 Opravné zkoušky (komisionální)

Opravné zkoušky:

- vykonává žák, který neprospěl nejvýše z 2 povinných předmětů (vyjma výchov) a na daném stupni ještě neopakoval ročník z důvodu neprospěchu,
- probíhají v termínu určeném ředitelem školy,
- zkouška musí proběhnout nejpozději do konce příslušného školního roku,
- v 1 dni může být uskutečněna pouze 1 zkouška,
- pokud se žák nedostaví nebo nevykoná zkoušku úspěšně, znamená to, že neprospěl,
- náhradní termín při omluvě ze zkoušky ze závažných důvodů může být stanoven nejpozději do 15. září následujícího školního roku,
- možnost stanovení opravné zkoušky krajským úřadem nastává tehdy, má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí.

4 UKONČENÍ ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Doklad o ukončení základního vzdělávání

- úspěšné ukončení 9. ročníku nebo 10. ročníku,
- úspěšné ukončení 4. ročníku osmiletého gymnázia,
- úspěšné ukončení osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře,
- úspěšné ukončení kurzu pro získání základního vzdělání.

Všechna vysvědčení jsou opatřena **doložkou o získání stupně základního vzdělání**.

4.2 Žák přestává být žákem školy:

- k 30. 6., nepokračuje-li v dalším vzdělávání na střední škole,
- k 31. 8., byl-li žák přijat ke vzdělávání na střední škole.

4.3 Povolení pokračování v základním vzdělávání podle § 55 školského zákona

- Ředitel běžné základní školy může na základě žádosti zákonného zástupce žáka povolit pokračování v základním vzdělávání žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.
- Ředitel základní školy, zřízené podle §16 odst. 9 ŠZ může na základě žádosti zákonného zástupce žáka povolit: pokračování v základním vzdělávání žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku.

V případě žáků vzdělávajících se ve vzdělávacím programu základní školy speciální pak se souhlasem zřizovatele do dvacátého šestého roku věku.

- Ředitel školy po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem může pro žáky, kteří nezískali základní vzdělání organizovat kurzy pro získání základního vzdělání. Dostupnost kursů pro získání základního vzdělání formou dálkového studia zajistí krajský úřad ve spolupráci se zřizovateli.

SHRNUTÍ

- Povinnost školní docházky
- Základní vzdělávání
- Individuální vzdělávání
- Hodnocení vzdělávání žáků
- Ukončení základního vzdělávání

Kontrolní otázky a úkoly

1. *Na koho se vztahuje povinná školní docházka?*
2. *Jaké jsou podmínky odkladu povinné školní docházky?*
3. *Co znamená "dodatečný odklad"?*
4. *Jak může být plněna povinná školní docházka v zahraničí?*
5. *Za jakých podmínek může probíhat vzdělávání žáka dle § 41 školského zákona?*
6. *Jaké jsou cíle základního vzdělávání?*
7. *Jaká je organizace základního vzdělávání?*
8. *Jaké jsou možnosti opakování ročníku z důvodu neprospěchu žáka?*
9. *Jaké jsou doklady o ukončení základního vzdělávání?*
10. *Za jakých podmínek může být žák individuálně vzděláván dle §41 ŠZ.*
11. *Vypište podmínky přestupu žáka ze základní školy do jiné základní školy.*

POUŽITÁ LITERATURA

ŠKOLSKÝ ZÁKON VE ZNĚNÍ ÚČINNÉM OD 15. 2. 2019 [online]. MŠMT ČR [cit. 2019-04-23]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-od-15-2-2019>

PdF UP v Olomouci, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc

Centrum celoživotního vzdělávání

www.ccv.upol.cz

